

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ
АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗА ОСВІТНЬО-
ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ
«ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»
другого (магістерського) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти щодо стану академічної доброчесності при навчанні за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування».

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkhoderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено в **1 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетною: «Академічна доброчесність». Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Респондентам було запропоновано відповісти на одинадцять питань, що оцінювали: якість освіти, рівень корупції в університеті, недоброчесність в процесі навчання та вивчення дисциплін, навчальне навантаження; ПБ викладачів, що є взірцем доброчесності. За результатами проведення анкетування керівництво ТДАТУ, факультету (інституту), кафедри може застосовувати різні форми адміністративного впливу та вживання корегувальних дій відповідно до [Положення про академічну доброчесність в ТДАТУ](#).

Всього опитані **17 респондентів 2 курсу** (здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр», *1 курс опитування не проходить*), що склало **77%** від загальної кількості здобувачів 2 курсу за цією освітньою програмою. *Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).*

1. Здобувачам було запропоновано оцінити *якість освіти, яку вони отримують в ТДАТУ* за наступною шкалою (рівні): дуже низька; загалом низька; середня; загалом достатньо висока; дуже висока. Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 1.

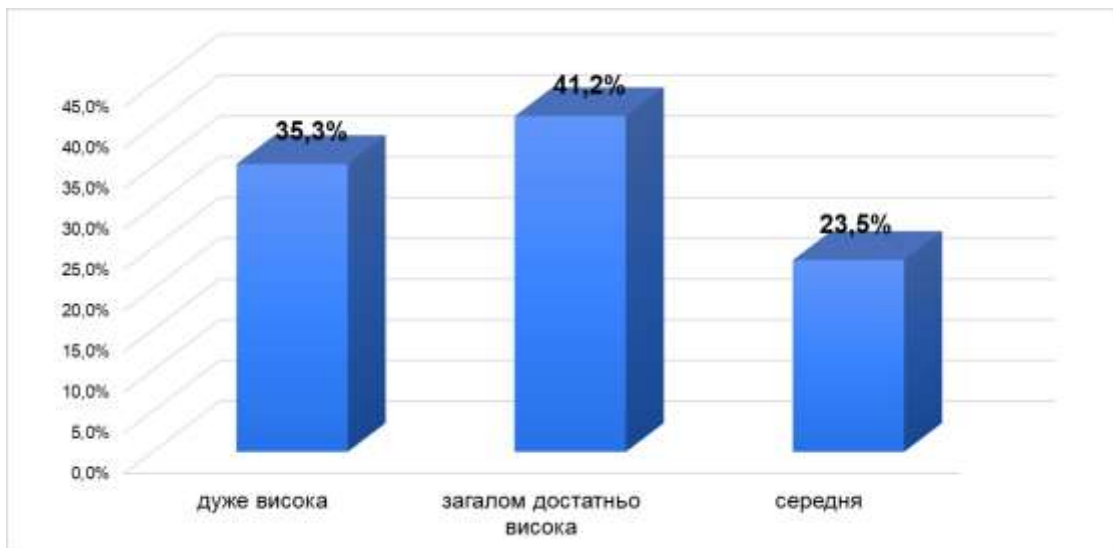

Рисунок 1 - Оцінювання якості освіти в ТДАТУ здобувачами вищої освіти (у відсотках)

З аналізу рисунку 1 не важко пересвідчитися у високій оцінці якості освіти в ТДАТУ, а саме рівні «дуже висока» 35,3% та «загалом достатньо висока» 41,2%.

2. Здобувачам вищої освіти було запропоновано *оцінити корупцію в університеті* за наступною шкалою: ні, не стосуються зовсім; частково стосуються, але часто викладачів провокують самі здобувачі; стосуються частково, і "ініціатива" належить деяким викладачам; корупція у нас масове явище, у якому задіяні усі - і здобувачі, і викладачі. Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 2.

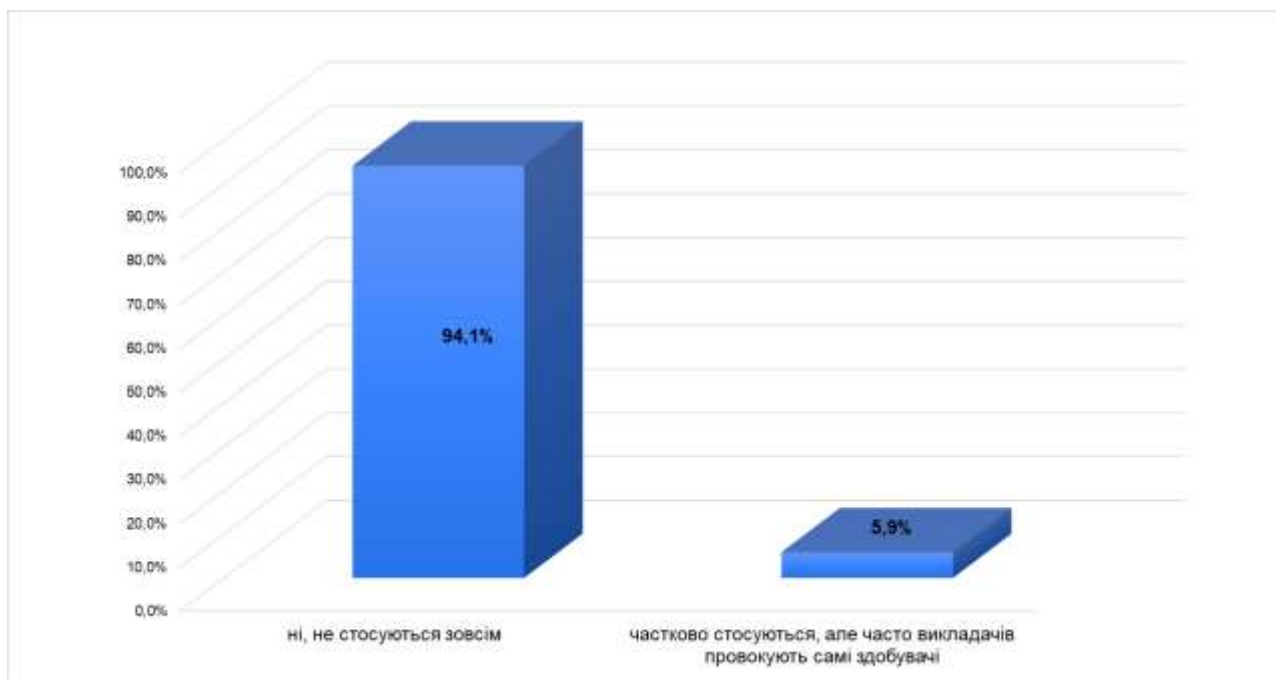

Рисунок 2 - Оцінювання здобувачами вищої освіти рівня корупції в університеті (у відсотках)

Аналіз рисунку 2 свідчить про низький рівень корупції в ТДАТУ, а саме респонденти відповіли 94,1% «ні, не стосуються зовсім». Дали відповідь «частково

стосуються, але часто викладачів провокують самі здобувачі» 5,9% респондентів.

3. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «*Чи доводилось Вам під час навчання в ТДАТУ особисто робити наступне...?*». Варіанти відповідей були наступні - *часто, рідко, ніколи*:

- купувати навчальні матеріали кафедри;
- купувати реферат;
- купувати курсову роботу (проєкт);
- платити гроші за оцінку;
- надавати платні послуги з проходження тестування на освітньому порталі;
- готувати шпаргалки для складання ПМК, екзаменів;
- списувати з власних конспектів на контрольних заходах;
- завантажувати матеріали з Інтернету, компіювати і здавати як власні;
- замовляти платні послуги з проходження тестування на освітньому порталі.

Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 3.

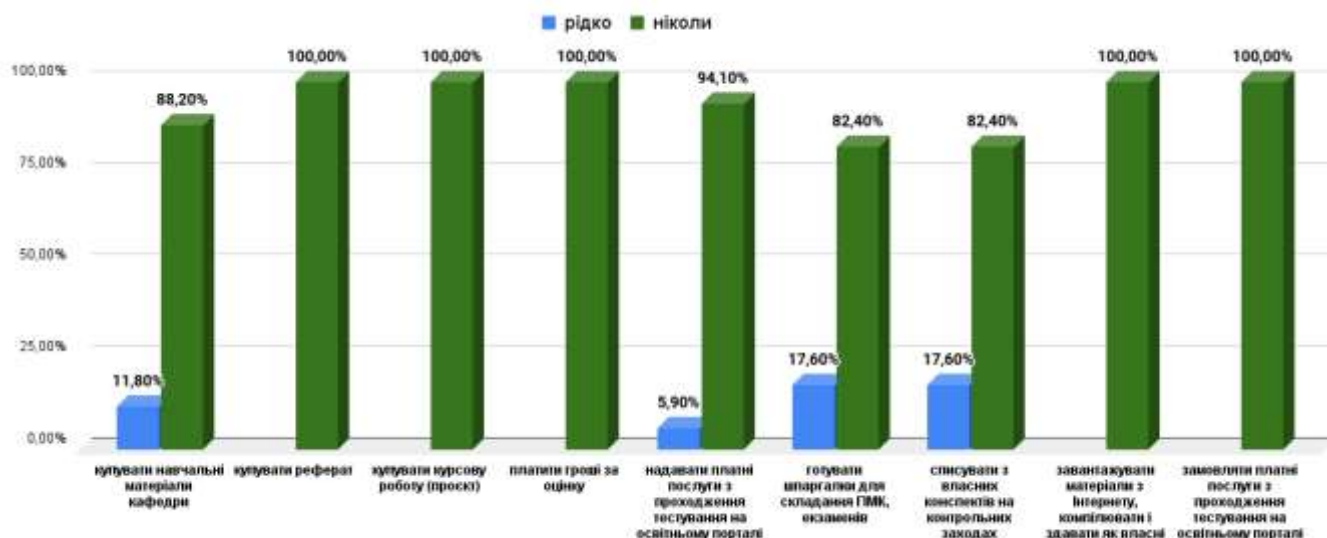

Рисунок 3 - Оцінювання здобувачами вищої освіти дій щодо питань недоброчесності в університеті (у відсотках)

Аналіз відповідей показує, що в середньому 94,1% респондентів перелічених дій щодо питань недоброчесності в університеті не робили. Респонденти вказали, що «рідко»: готували шпаргалки для складання ПМК, екзаменів (17,6%); списували з власних конспектів на контрольних заходах (17,6%), купували навчальні матеріали кафедри (11,8%).

В продовженні попереднього питання здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «*Якщо Ви особисто робили щось з вище переліченого, то з якою метою?*». Варіанти відповідей були наступні (кількість відповідей не обмежено):

- для того, щоб отримати потрібну оцінку;
- для того, щоб не здавати лабораторні/ практичні роботи;
- для того, щоб не робити особисто реферат;
- для того, щоб не робити особисто курсову роботу (проект);
- в мене не було вибору, я діяв під тиском вимог викладача;
- для того, щоб не здавати тести з ПМК/екзамену;
- для отримання грошових коштів.

Дали відповідь на це запитання **3 (17,6%)** з **17** респондентів, які відповіли, що робили недоброчесні дії для того, щоб отримати потрібну оцінку – 1 респ., отримання грошових коштів – 1 респ. та щоб не робити особисто реферат – 1 респ.

4. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: *«В який спосіб можна дізнатися про існування можливості «купити» оцінку?»*. Варіанти відповідей були наступні (кількість відповідей не обмежено):

- від самого викладача
- від старости
- від студентів старших курсів
- від своїх сокурсників
- не володію такою інформацією

Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 4.

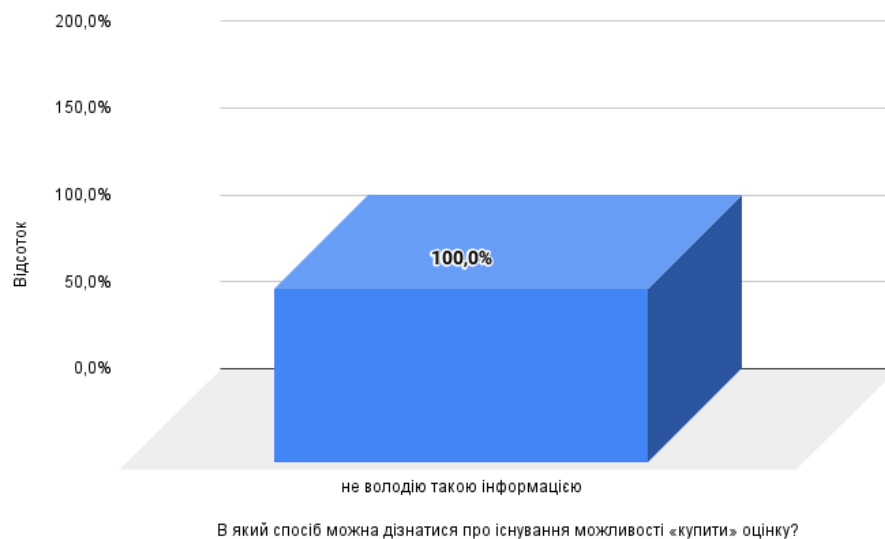

Рисунок 4 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

З рисунку 4 видно, що 100% здобувачів вищої освіти не володіють інформацією щодо існування можливості «купити» оцінку.

6. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: *«Оцініть як часто Вам в минулому навчальному році доводилось зустрічати повтори тем на різних дисциплінах (на шкалі від 1 до 5, де 1 – взагалі не доводилось, 5 – дуже часто)»*. Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 5.

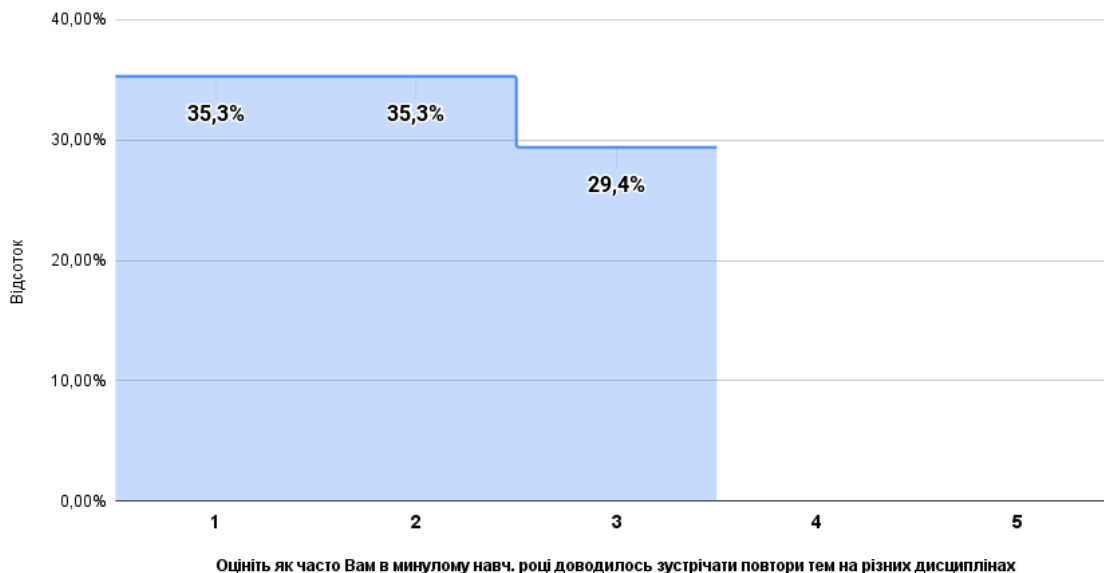

Рисунок 5 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

Аналіз рисунку 5 показує, що 35,3% здобувачів вказали, що «взагалі не доводилось» зустрічати повтори тем на різних дисциплінах в минулому навчальному році, 35,3% «скоріш не доводилось» та 29,4% «рідко».

7. На питання «Чи доводилося Вам в минулому навчальному році писати однакові роботи для різних дисциплін?» респонденти відповіли, що не доводилось 82% та важко відповісти 18%. (рис. 6).

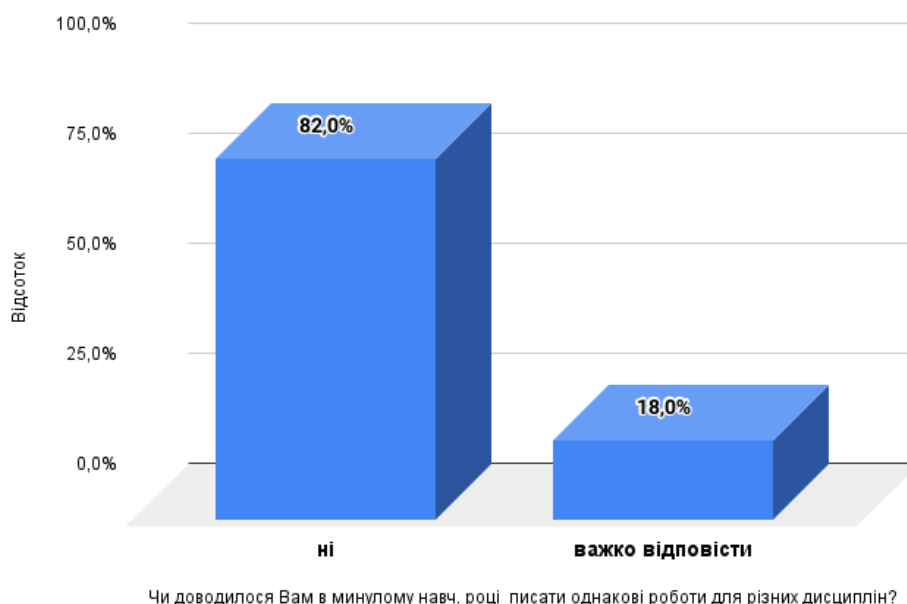

Рисунок 6 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

8. На питання «Чи доводилося Вам в минулому навчальному році слухати курс (окремі теми) з академічного письма/академічної доброчесності?» 12% респондентів відповіли, що не доводилось, та 88%, відповідно, «так» (рис. 7).

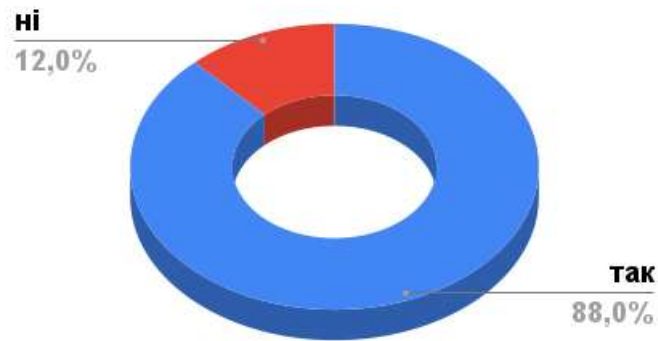

Рисунок 7 - Результати опрацювання відповідей респондентів щодо відвідування курсів з академічного письма/академічної доброчесності (у відсотках)

9. На питання «Як Ви оцінюєте власне навчальне навантаження впродовж цього семестру?» здобувачі вищої освіти всіх курсів навчання відповіли 88,2% як «помірне навантаження» (рис. 8).

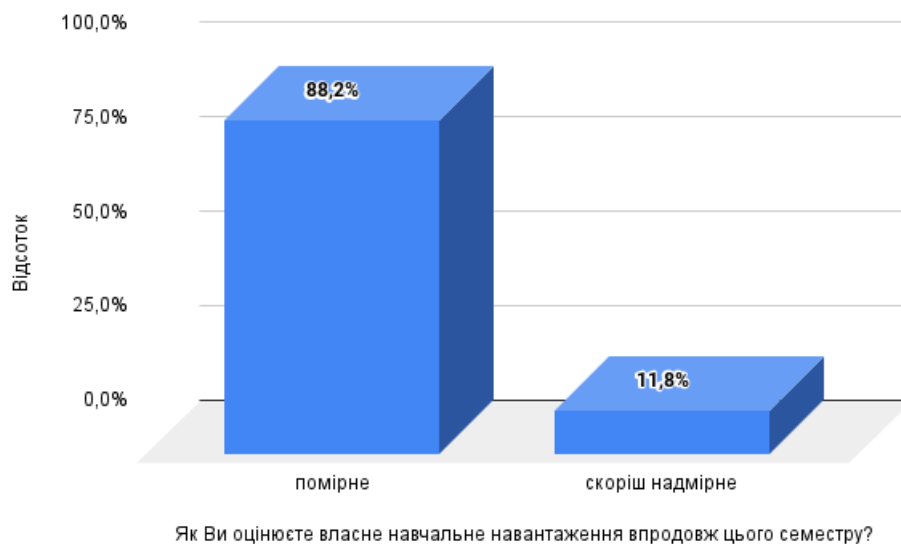

Рисунок 8 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках).

Висновки

Дослідження думок здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти щодо стану академічної доброчесності при навчанні за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування, проведеного завдяки анонімному електронному анкетуванню за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного дозволило підтвердити достатній рівень академічної доброчесності.

Результати анкетування було публічно обговорено із здобувачами та викладачами ОПП. На жаль під час анкетування одна особа зазначила що вона

зустрічалася з фактами надання платних послуги з проходження тестування на освітньому порталі; готування шпаргалок для складання ПМК, екзаменів. Тому було прийнято рішення про необхідність проведення додаткового обговорення з усіма учасниками освітнього процесу про недопустимість явищ порушення засад доброчесності в освітньому процесі.

З урахування результатів моніторингу та наданих зауважень також пропонується:

1. Кураторам академічних груп провести кураторські години з питань академічної доброчесності відповідно до Кодексу честі, Антикорупційної програми ТДАТУ, Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

2. Керівникам кваліфікаційних робіт ознайомлювати здобувачів вищої освіти з Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в ТДАТУ.

3. Ширше інформувати здобувачів вищої освіти та наукових керівників про необхідність дотримання правил академічної етики та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування.

Гарант ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування»
другого (магістерського) рівня вищої освіти,
д.е.н., професор

Олена ЯЦУХ

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н, доцент

Радміла СКЛЯР